Schlägl, Prämonstratenserstift, Cpl. 61 (Vielhaber-Indra 46)

Gottfried Vielhaber / Gerlach Indra: Catalogus Codicum Plagensium (Cpl.) manuscriptorum. Linz 1918, 46. [Digitalisat]

45. Cpl. [455. a]. 45.

membr. saec. XIV. et XV. 263 ff. in 2 col. 2⁰. man. IV. Ant. possess. (ut videtur): Canonia Plagens. Ligat. antiqua.

In tegum. ant. et post. **fragm.** membr. **Missalis** saec. XV.

f. 1—263′ (I. saec. XIV. f. 1—36′ II. [et sequ. saec. XV.] f. 37—38′, 44′, 256—263′ III. f. 39—44 IV. f. 45—255′) **Missale** (**ut videtur Ord. Praemonstrat. forsan ab initio pro usu Canoniae Plagensis scriptum**).

Inc.: (A)d te leuani animam meam ....

Expl.: deinceps peccata vitemus per.

Ordo, quo singulae partes se excipiunt, hic est: f. 1—24′ **Graduale** (continens Gradualia, Offertoria et Communiones), 24′—37 **Sequentiae,** 37—38 **Missa de dedicatione templi,** 38—38′ **Gloria,** Gloria de B. Maria V., 39—40′ **Praefationes,** 41—44 **Canon Missae,** 44 **Oblatio** panis et vini, 45—98′ **Collectae,** Secretae, Postcommuniones, 98′ iterum Gloria (cum insertionibus de B.), Credo, Graduale, Offert. Communio ex missa quotidiana de Requ., 99—255′ **Lectionarium** (Epistolae et Evangelia), 256—261′ **Missa quotid., de Requ.** cum Orationibus pro defunctis, 261—263 **Missa d. SS. Corpore Christi,** 263—263′ **Missa pro remissione peccatorum.**

Graduale, Lectionarium et (ut ita dicam) Sacramentarium tam de temp. quam de sanctis et de communi est.

Cf. Cpl. 2, quocum Grad. et Sequ. in multis conveniunt.

Hoc codice clariss. P. Guido M. Dreves S. J. in edendis sequentiis et hymnis usus est.

46. Cpl. [454. a]. 61.

chart. saec. XIV. et XV. 395 ff. in 2 col. (f. 349 1 col.). 2⁰. man XIV. (man. VII. est fratris Wenceslai de Milewsk). Originis saltem quoad partem bohemicae. Ant. poss. Canonia Milewsk (Mühlhausen) Ord. Praem in Bohemia, dein Canonia Plagensis. Ligat. antiqua.

Tegum. exter.: Recensio eorum quae in codice continentur (sed minus accurate).

Tegum. anter.: **Bibliorum** lat. fragm. (Ezech. 36. 13—36) membr. saec. IX.

f. a cap. vac.

1. f. 1—28 I. **Sermones de aliquibus sanctis cum singulorum vita.**

Inc.: (HO)Die sancta mater ecclesia recolit ....

Expl.: firmus in fide eius.

In medio et fine aliquid deesse videtur.

f. 29—37 vac.

2. f. 37—39 II. **Nicolaus Venator episcop. Recentis (sic): Compendium peccatorum in confessione dicendorum (scriptum ad petitionem Nicolai de Chara comitis Palatini Hungariae).**

Inc.: Nota primo confitens debet ....
Expl.: in bono proposito Amen. Hoc compendium factum est per reverendum in christo patrem Nicolaum Episcopum recentis sacre paganie (sic!) doctorem cognomine venatoris Nacione de ungaris ad petitionem magnifici principis domini Nicolay de chara ipsius regni ungaris Comitis palatini et vicarij generalis.
Extat quoque in Cod. Plag. 77 f. 92.

3. 39′—42′ II. **Sermo de tribulatione et de correctione Dei diversorum hominum.**
Inc.: (U)Idit deus cuncta, quae fecerat ....
Expl.: et inde delectantur.
Etiam in Cpl. 77. f. 219.
f. 43—48 vac.

4. f. 48 et 49′ III. **Confessio.** Recensio eorum, quae scitu necessaria sunt ad confessionem (germanice metrice).
Inc.: In der peicht halt die nachgeschriben ding ....
Expl.: wie er gesündt hat das gantz Jar.
f. 50 vac.
f. 50′ in marg. later: Litterae secretiores, quae denotant: In omnibus requiem quesini Et in her(e)ditate domini morabor tunc precepit et dixit mihi creator omnium in i (verba desumta ex Eccli 24. 12. 13).

5. f. 51—59 IV. **Sermones quattuor de dedicatione ecclesiae et unus de defunctis.**
I.us inc.: (I)ngressus ihesus perambulabat ihesicho etc. Sanctus lucas instruit ....
expl. (f. 52′): Adiunct nos omnipotens pater et filius et spiritus sanctus.
II.us inc.: (D)omus mea domus orationis vocabitur luc. XIX°. primum dilectissimi ex quo ....
expl. (cod. f.): virginem gloriosam salutemus.
III.us inc. (f. 53): (E)gressus ihesus perambulabat iherycho luc. XVIII.°. Ex primo libro regum didicimus ....
expl. (f. 53′): gloriosam virginem salutemus.
IV.us inc.: (E)gressus iesus .... Magna pietas dei que hominem ....
expl. (f. 58′): cui est honor et gloria in saecula saeculorum AMEN.
Sermo de defunctis inc.: (S)ancta ergo et salubris est cogitacio pro defunctis exorare vt a peccatis soluantur II.° Mach. VIII.°. hodie karissimi celebramus officium defunctorum ....
expl.: et sempiternam collocare ....

6. f. 59—70 IV. **Vitae sanctorum.**
Inc.: (B)eatus andreas in achia (sic) existens ....
Expl.: dyabolus tibi adversabitur Cum ....

Schlägl, Prämonstratenserstift, Cpl. 61 (Vielhaber-Indra 46)

Gottfried Vielhaber / Gerlach Indra: Catalogus Codicum Plagensium (Cpl.) manuscriptorum. Linz 1918, 48. [Digitalisat]

In fine mutil. Continet etiam vitas S. Sigismundi (f. 61′—62), S. Viti (f. 62′—63), S. Wenceslai (f. 67′—68′).
f. 70′—75 vac.

7. f. 75—78 IV. **Jejunium. Tractatulus de eo.**
Inc.: (S)Ed quia in ewangelio praecedenti ....
Expl.: Ewkaristie percipere volunt.

8. f. 78—92′ IV. **Poenitentia. Tractatus de tribus partibus poenitentiae.**
Inc.: (C)Irca sacramentum poenitentie ....
Expl.: Et tantum de 3 bus partibus poenitentie.

9. f. 93—97 IV. **Festa. Qua re festa sanctorum celebrantur.**
Inc.: (Q)veritur quare sancta mater ecclesia ....
Expl.: Beatus Bernhardus in quadam epistola.

10. f. 97—102 IV. **Bellum. Aliqua puncta de bello et pungna (sic).**
Inc.: (P)Rimo nota quod ad pugnam ....
Expl.: suam int(e)lligit culpam. Finis est.

11. f. 102′—111 IV. (**Capranica Dominicus, card., ep. Firmanus**): **Tractatus de arte moriendi.**
Inc.: (C)Vm de praesentis exilij miseria ....
Expl.: omnibus dico vigilate etc. Et sic est finis. De auctore cf. Falk, Die deutschen Sterbebüchlein. Köln. Bachem. 1890. p. 24.

12. f. 112—119′ V. **Modus legendi in iure.**
Inc.: (M)olentibus aggredi facultatem canonicam ....
Expl.: in prohemio gregoriane Amen.
f. 120—123 vac.

13. f. 123 et 128. VI. **Florianus S. De nomine et vita S. Floriani.**
Inc.: Dicitur autem florianus a flore ....
Expl.: dyocleciani et maximiani Imperatorum. Cf. Acta SS. Maii I. p. 463. Piz Script. rer. austriac. I. p. 39 ss. Theolog. pract. Quartalschrift 1868 p. 446.
f. 124 vac.

14. f. 125 VI. **Monica S. Legenda de sancta Monica matre sancti patris nostri Augustini.**
Inc.: (B)eata et venerabilis monica ex honestis ....
Expl.: ad laudem domini nostri iesu christi cui honor et gloria in saecula saeculorum Amen.

15. f. 125′—126 VI. **Augustinus S. De translatione S. Augustini patris nostri.**
Inc.: (B)Eatissimus pater noster sanctus Augustinus ....
Expl.: se visibiliter mouere.
Agit de II.ª translatione ex Sardinia Papiam facta.
f. 127 et 129 vac.

16. f. 130—135 VII. **Ammonitiones ad prefectum spiritualem de imitatione Christi et contemptu omnium vanitatum mundi.**

Inc.: (Q)Vi sequitur me non ambulat in tenebris ....
Expl.: tibi ipsi vim intuleris (rubr.) falso Explicit (pro Incipit) sermo sancti Augustini de miseria huius mundi.
Est lib. I. **Imitationis Christi.**

17. f. 135—136 VII. **Augustinus S.: Sermo de miseria huius mundi.**
Inc.: (I)N hac vita positi fratres ....
Expl.: proprius cum videbit. Benedicamus ergo dominum nostrum Amen.
Pseudepigraph. est cap. 21. 22. 23. ex tractatu S. Eligii de rectitudine catholicae conversationis cf. Migne patrol. lat. t. XL. col. 1183 ss. et 1214. Occurrit etiam sub titulo: Sermo de vanitate saeculi.

18. f. 136—137′ VII. **Augustinus S.: Sermo de operibus charitatis, pietatis et misericordiae.**
Inc.: (F)Ratres karissimi numquam recordor ....
Expl.: virtus et salus Amen (rubr.) Et est finis per wenczeslaum fratrem in Mylewsk etc. Amen.
Est sermo XLIV. spurius S. Augustini ad fratres in eremo cf. Migne patrol. lat. t. XL. col. 1319 ss.

19. f. 137′ VIII. **Pater noster cum brevi paraphrasi.**
Inc.: Nota quottidie enim septem petimus ....
Expl.: A dyabolo et inferno Amen.

20. f. 138 VIII. **Regula perfectae conversationis uniuscujusque religiosi.**
Inc.: Regula .... S. quis secundum hanc conuersacionem ....
Expl.: Ut tria doceret { Humilitatem / Pacienciam / Caritatem.

21. f. 139′ IX. **Exemplum de latrone et eremita.**
Inc.: Fuit quidam latro qui omnibus diebus ....
Expl.: dicit Beatus Bernardus.

22. f. 140—195 X. **Excerpta varia dogmatica et moralia (cum registro).**
Inc.: (C)Vm esset annorum 12 cim ....
Expl. (f. 194′): Tercia Benediccione Spiritus sancti Ad quam nos perducat AMEN. Laudetur Deus. f. 194′—195′ Registrum.

23. f. 195′ VIII. **Symbolum apostolorum et loci biblici adiectis nominibus apostolorum et prophetarum.**
Inc.: Jeremias .... patrem vocabis me et post me ingredi non cessabis ....
Expl.: Mathias .... Et vitam eternam Amen.

24. f. 196—213 X. **Exempla praesertim ex historia Caesarum et regum desumpta.**
Inc.: (D)Orotheus imperator statuit pro lege ....

Expl.: quia dominus meus Jam (mutil).
f. 204′ Maria mein hoffnung.

25. f. 213′—214′ X. **Sermo de quattuor peccatis clamorosis.**
Inc.: (A)Scendam igitur et videbo .... Inter omnia peccata ....
Expl.: Consumentur a facie Etc.

26. f. 214′—215 X. **Exemplum de purificatione (B. M. V.).**
Inc.: (F)Acta est in orbe Romana ....
Expl.: vltra visi non sunt.

27. f. 215—215′ X. **Sermo de eodem (sc. festo purificationis B. M. V.).**
Inc.: (Q)Vod matrona nobilis In beatam virginem ....
Expl.: protinus liberantur Etc.

28. f. 216—216′ X. **Sermo de dedicatione ecclesiae.**
Inc.: (F)Acta est leticia magna ....
Expl.: Die de missa.

29. f. 216′—217 X. **Sermo brevis de animabus.**
Inc.: (A)nima mea turbata est valde .... Nota quod 4°′ sunt genera animarum ....
Expl.: Angelos bonos Sequitur (rubr.)
Maria kchum zu mir
vnd trost mich In meinem Ellend schir.

30. f. 217′ X. **Exemplum de latrone et eremita.**
Inc.: Fuit quidam latro qui omnibus diebus ....
Expl.: dicit Beatus Bernardus.
Idem exemplum habetur f. 139′.

31. f. 218—221 X. **Sermones duo de SS. Trinitate.**
I.^or^ inc.: O Altitudo diuiciarum .... Nos facimus sicut bonus scolaris ....
expl. (f. 220): Aristoteles astruit. Rogemus dominum.
II.^er^ inc.: (B)Enedicamus patrem .... festum domini ter In anno peragitur ....
expl.: signum est spiritus sancti vnde Rogemus.

32. f. 221—224′ X. **Sermo de ascensione Domini.**
Inc.: (E)Duxit eos foras .... Circa dominicam ascensionem quattuor determinantur ....
Expl.: principes vestras et elevamini etc. ....

33. f. 225—332′ II. **Expositio quorundam evangeliorum de tempore et de sanctis.**
Inc.: (I)N illo tempore ingressus ihesus ....
Expl. (per verba) concordant in hoc ....
Ab initio et in fine manc. Auctor est forsan ille Engelschall qui nominatur in tegum. exter. Iste Engelschall est verosimiliter idem Mathias Engelschall de Straubing, qui occurrit in cod. Vindob. Palat. 4153 (1).

34. f. 333—348′ XI. (saec. XIV.) **Arnestus (de Pardubiz), archiepiscopus Pragensis: Statuta provincialia (edita in Synodo Pragensi anno 1349).**

Inc.: (I)N nomine sancte et indiuidue trinitatis .... Arnestus dei et appostolice (sic) sedis gratia .... Rex magnificus qui facit mirabilia magna ....

Expl.: et pastor nescit.

Impressa apud Hartzheim Jos. S. J.: Concilia Germaniae Tom. IV. pag. 381 ss. Coloniae 1761. Cf. Cpl. 146 f. 142 et Cpl. 186. f. 338 Honorabili viro domino Petro tuckaus salutem.

35. f. 348 XI. (**Thomas Palmeranus Hibernus Ord. Min.**)**: Summula de tribus punctis essentialibus christianae religionis.**

Inc.: (R)Eligio munda et immaculata ....

Expl. (per verba): Quia visi(tare) pu(pillos) et vi(duas).

Extat ttum principium initii. De auctore et opere eius cf. Wadding Annales Minorum. Cf. Cpl. 146 f. 160′ et Cpl. 186 f. 24.

36. f. 349—349′ XII. **Joannes Episcopus Litomislensis: Publicatio decreti concilii Constantiensis contra errores Joannis Wiclef et Hus. dd. Litomišlic. 29. October 1416.**

Inc.: Johannes dei gratia episcopus lutomisslensis ....

Expl.: Testibus circa praemissa ....

Auctor est Joannes Ferreus, Ord. Praem. episc. Litomislensis et Olomucensis, postea S. R. E. Cardinalis.

37. f. 350—395′ (f. 350—375′ XIII. f. 376—387′ XIV. f. 388—395′ XIII.) **Parabolae Salomonis, Ecclesiastes, Cantica Canticorum, Sapientia, Ecclesiasticus una cum oratione Salomonis iuxta interpretationem S. Hieronymi.**

Inc.: (J)Vngat epistola quos iungit sacerdocium ....

Expl.: vir in te amen Explicit eclesiasticus ....

Tegument. poster.: Hunc librum comparauit fr. Andreas praepositus monasterii slagensis Si quis hunc et alios per eum uel alios procuratos seu comparatos abstulerit uel alienauerit ab hoc monasterio slagensi anathema sit Amen.

Oratio: Inc.: domine iehsu christe, qui hora diei prima ....

Expl.: In celestibus Qui vi(vis) ....

Versus germanici:

Grossen herren vnd schonen frawen
schol man mit vleisch dienen
vnd menich trawen
Wan von chleinen sachen
verchert sich all ir lachen.

Elend vnd armuet
waren des fur trawren gut
(s)o war ich offt wolgemuet.

Schlägl, Prämonstratenserstift, Cpl. 61 (Vielhaber-Indra 46)

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at - Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken
Permalink: manuscripta.at/?ID=35583

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:
OLIVER - Online manuscript description (HMML)